

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การสอนโดยใช้กระบวนการสร้างนิสัยเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ด้านการทำงานของนักเรียน โรงเรียนกัลยาณวัตร
อำเภอเมืองขอนแก่น

ผู้เขียน นางสาวสมพิศ ลีพหุรงค์

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การสอนสังคมศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ พนิดา สิ้นสุวรรณ ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ อุเทน ปัญญา กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสอนโดยใช้กระบวนการสร้างนิสัย
เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการทำงาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนกัลยาณวัตร อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนกัลยาณวัตร อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น จำนวน 1 ห้อง รวม 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย
หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการทำงานของนักเรียน จำนวน
16 คาบ แบบประเมินคุณลักษณะนิสัยหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการทำงานของนักเรียน
ตามกระบวนการสร้างนิสัย 6 ขั้นตอน แบบวัดการเขียนสะท้อนคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ด้านการทำงานของนักเรียน ตามหลักคำสอนในวิชาพระพุทธศาสนา คือ อิทธิบาท 4 และ
แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ตามกระบวนการสร้างนิสัย และอิทธิบาท 4 ที่
ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการทำงาน ของนักเรียน ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดย
การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง ซึ่งได้
ผลการวิจัยพอสรุปได้ ดังนี้

ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. คุณลักษณะนิสัยหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการทำงานของนักเรียนตามกระบวนการสร้างนิสัย 6 ขั้นตอนพบว่า ขั้นรับรู้โดยรวมอยู่ในระดับดี ขั้นการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบโดยรวมอยู่ในระดับดี ขั้นสร้างแนวปฏิบัติที่เหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับดี ขั้นลงมือปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับดี ขั้นประเมินผลและปรับปรุงโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และขั้นชื่นชมผลงานต่อการปฏิบัติโดยรวม อยู่ในระดับดี เมื่อตรวจสอบคุณลักษณะนิสัยหรือด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์การทำงานตามกระบวนการสร้างนิสัยของนักเรียน โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับดี

2. ผลการเขียนสะท้อนคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการทำงานของนักเรียนตามหลักคำสอนในวิชาพระพุทธศาสนา คือ อธิปไตย 4 พบว่า ฉันทะ คือ ความพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก วิริยะ คือ ความเพียร โดยรวมอยู่ในระดับดี จิตตะ คือ ความตั้งใจหมายมั่น โดยรวมอยู่ในระดับดี และวิมังสา คือ การตรวจสอบงาน โดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อตรวจสอบการเขียนสะท้อนคิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการทำงาน ตามกระบวนการสร้างนิสัยของนักเรียน โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับดี

3. ผลการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการทำงานตามกระบวนการสร้างนิสัยและอธิปไตย 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการสร้างนิสัย 6 ขั้นตอน โดยรวมแล้วนักเรียนให้ความสนใจและเข้าใจทุกขั้นตอน ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนรู้เน้นการมีส่วนร่วมและการปฏิบัติมากกว่าการเรียนรู้เนื้อหาสาระ ส่วนอธิปไตย 4 ที่เป็นหลักคำสอนส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการทำงานของนักเรียนทั้ง 4 นั้น โดยรวมทั้งหมดแล้วนักเรียนสามารถสร้างสิ่งประดิษฐ์จากดอกได้ทุกคน และสามารถประเมินชิ้นงานของตนเองและของเพื่อน ๆ ได้ถูกต้อง

Thesis Title Use of Habit Forming Process in Teaching to Promote
Desired Working Characteristics of Kanlayanawat School
Students, Amphoe Mueang Khon Kean

Author Miss Sompit Leenhavarong

Degree Master of Education (Teaching Social Studies)

Thesis Advisory Committee

Assoc. Prof. Panida Sinsuwan Chairperson

Assoc. Prof. Uthen Panyo Member

ABSTRACT

The objectives of this research was to study the use of habit forming process in teaching to promote desired working characteristics of Mathayom 1 school students, Kanlayanawat school, Amphoe Mueang, Khon Kean province. Population used in this research was Mathayom 1, second semester, academic year 2546, Kanlayanawat school, Amphoe Mueang Khon Kean in one classroom with 56 students, Instruments used consisted of learning 16 unit titled the promotion of habitual characteristics or desired working – characteristics of students in accordance with 6 steps of habit forming process, writing measurement reflecting desired working characteristics of students according to Buddha teaching subject called “I Hibat 4” and record book observing learning behaviour on habit forming process and “I Hibat 4” to promote desired working characteristics of students. Data was analysed by Average standard Deviation and then presented by descriptive tables . Research findings can be summarized as follows :

1. As for habitual characteristics or desired working characteristics of students in accordance with 6 steps of habit forming process, it was found that awareness stage, as a whole, was at good level, systematic analysis thinking stage was at good level appropriate practice forming stage was at good level, action stage was at good level,

evaluation stage was at very good level and working appreciation to practices was also at good level. Therefore, testing habitual characteristics or desired working characteristics according to habit forming process of students, as a whole, was at good level.

2. The result of writing reflecting desired working characteristics of students according to Buddha teaching subject called “I Hibat 4” was that “Chanta” (satis faction), as a whole, was at very good level, “Viriya” (Perserverance), as a whole, was at good level, “Jitta” (determination), as a whole , was at good level and “Vimangsa” (evaluation), as a whole, was also at good level. Testing writing reflecting desired working characteristics of students according to habit forming process, as a whole, was also at good level.

3. The result of observing learning behavious to promote desired working characteristics according to habit forming process and “I Hibat 4” of Mathayom 1 students was that learning behavious according to 6 steps of habit forming process, as a whole, the students were interested in and understood every step because learning process emphasired particepation and practices rather than subject matter. As for “I Hibat 4” as the main principle promoting desired working characteristics of students, as a whole, it was found that every student was able to make invention from bamboo and to evaluate their own pieces of work and their friends correctly.